

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Víctor Català / Caterina Albert a LletreA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletre.uoc.edu/ca/autora/victor-catala-caterina-albert> >

Víctor Català (Caterina Albert)

Víctor Català

(Nou diccionari 62 de la literatura catalana)

Pseudònim de Caterina Albert (L'Escala, 1869-1966), novel·lista i narradora. També va escriure poesia i monòlegs teatrals. Fou la gran dels quatre fills del

matrimoni format per l'advocat, polític i propietari rural Lluís Albert i Dolors Paradís. Va viure de les rendes familiars al seu poble natal i després de la mort del pare i de l'àvia materna tingué cura de la mare i de l'administració del patrimoni familiar. Va viatjar per Europa i va residir temporades a Barcelona, on a partir de l'any 1904 va disposar d'un pis. Fou educada i instruïda en el si de la família, únicament va anar a l'escola primària del seu poble i un any a un pensionat de Girona, on va començar a estudiar francès. Pel que fa a la ideologia, les activitats polítiques del seu pare, diputat republicà que es va haver d'exiliar durant un temps per haver participat en l'alçament federalista empordanès de l'octubre de 1869, són la base del catalanisme de l'autora, la seva identificació amb la llengua catalana i l'afinitat amb les doctrines d'Enric Prat de la Riba. Culturalment, la família li va facilitar, amb classes particulars, l'acompliment de les inclinacions artístiques pel dibuix, la pintura i l'escultura, que va compartir amb la creació literària fins a començaments de segle. Fou també en la mateixa família on va trobar l'ambient propici per al seu "autodidactisme" literari: la mare escrivia poesies i l'àvia era una gran coneixedora del folklore i la cultura popular. També hi contribuïren el fet de poder disposar d'un estudi on gaudir de la privacitat necessària per a la creació i a una gran afició per la lectura que la portà a comprar, setmanalment, llibres i revistes.

Malgrat que sempre va voler donar la imatge "d'amateur", que va defensar la seva independència creativa al marge de dogmes i escoles i que va mostrar una certa resistència a les intervencions públiques, va establir relacions amb els grans escriptors de l'època com [Joan Maragall](#) i [Narcís Oller](#) amb els quals mantingué una gran amistat i per qui manifestà una gran admiració. Va col·laborar en diverses publicacions periòdiques com *Joventut*, *La Il·lustració Catalana* o *Feminal*. Va presidir els [Jocs Florals](#) de Barcelona de 1917 on pronuncià el discurs *De civisme i civilitat* i fou nomenada membre de la Reial Acadèmia de Bones Lletres de Barcelona l'any 1923 on llegí el discurs *Sensacions d'Empúries*.

Deixant de banda les primeres temptatives que suposen alguns treballs publicats amb el pseudònim de "Virgili Alacseal" a *L'Esquella de la Torratxa*, públicament la vida literària de Caterina Albert s'inicià el 1898 quan li foren premiats als Jocs Florals d'Olot un poema, "Lo llibre nou" i un monòleg teatral, *La infanticida*, l'autoria femenina del qual originà un escàndol que la portà a refugiar-se sempre més sota el pseudònim de Víctor Català.

Tenint en compte la cronologia de les edicions, l'obra s'agrupa en tres etapes. La primera concorda amb els anys del [Modernisme](#) i és la més important, tant per la quantitat d'obres com per la varietat de gèneres. Publica dos volums de poesia, *El cant dels mesos* (1901) i *Llibre Blanc-Policromi-Tríptic* (1905), un volum de teatre, *Quatre monòlegs* (1901), tres reculls de contes, *Drames rurals* (1902), *Ombrívoles* (1904) i *Caires Vius* (1907), i una novel·la, *Solitud* (1905), que la consagra i traspasa les fronteres.

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Víctor Català / Caterina Albert a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autora/victor-catala-caterina-albert> >

En aquests anys es perfilen ja les característiques de l'obra de l'autora, que amb poques variacions seran constants en tota la seva producció, tant a nivell de gèneres, com a nivell temàtic i formal. En primer lloc cal destacar la seva opció per la narrativa. En aquest gènere, en termes generals, tracta històries tràgiques del món rural que enfoca des d'una òptica pessimista i fatalista i amb una especial sensibilitat per l'estètica del negre o del clarobscur. Aquesta visió, comuna a d'altres modernistes, es centra en la lluita de l'individu contra els elements hostils que impossibiliten la seva pròpia realització. L'autora, a més a més, mostra interès pels mons interiors de les persones, sobretot de les dones, en un doble enfocament: l'aprofundiment psicològic d'un personatge, com fa magistralment amb la Mila de *Solitud*, o bé la dualitat entre l'aparença externa i la personalitat interior. Al predomini dels espais rurals i l'interès pels conflictes humans, cal afegir-hi la condensació narrativa i la riquesa lingüística, sobretot quant als registres i al lèxic, i estilística, un estil suggestiu, expressiu i plàstic, en definitiva efectista.

A partir de 1907 es produeix un silenci editorial de l'autora que es retreu davant dels atacs [noucentistes](#) a la narrativa rural. Els volums de contes *La Mare-Balena* (1920) i *Contrallums* (1930), la novel·la *Un film 3.000 metres* (1926) i l'antologia *Marines* (1928), configuren la segona etapa que quedarà interrompuda per la Guerra Civil i els primers anys de la dictadura franquista. Els contes d'aquests volums presenten les mateixes característiques dels anteriors. Amb la novel·la, en canvi, l'autora pretén, per una banda, adaptar-se a la modernitat amb la introducció d'elements procedents del cinema, i demostrar, per l'altra, la seva capacitat de fer novel·la ciutadana d'ambient no burgès. A la postguerra publica un volum de contes en castellà, *Retablo* (1944), un de prosas literàries no narratives, *Mosaïc* (1946) i dos reculls de contes, *Vida molta* (1950) i *Jubileu* (1951), que continuen sent una mostra de la gran capacitat narrativa de Víctor Català.

Copyright text © 2000 Edicions 62

VIDEO: Víctor Català a Edu3.cat

Documental biogràfic adreçat a alumnes d'ESO i batxillerat i produït per la Generalitat de Catalunya.

VIDEO: Caterina Albert/Víctor Català, el jo contra l'entorn

Capítol de 65 minuts de la col·lecció "Viure i escriure. Els grans noms de la literatura catalana" a Edu3.cat, amb producció de la Fundació Videoteca dels Països Catalans.

Tast de textos

Text

WEB: Un fragment de *Solitud*

Traduït al castellà, l'anglès, el romanès i l'alemany. A Visat (PEN Català).

<http://www.visat.cat/traduccion-literatura-catalana/cat/fragments/30/4/-/0/-/victor-catala.html>

WEB: L'hora negra

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Víctor Català / Caterina Albert a LletreA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autora/victor-catala-caterina-albert> >

Prosa de l'autora publicada a la revista *CIVTAT, Ideari d'art i cultura* n. 19 (1928).

<http://www.civtat.cat/documents/facsimils/civtat19/civtat19.html#p=16>

 WEB: Hores perdudes

Un text de l'autora publicat a la revista *CIVTAT, Ideari d'art i cultura* n. 8 (setembre-desembre 1926). Edició facsímil.

<http://www.civtat.cat/documents/facsimils/civtat8/civtat8.html#p=34>

 WEB: A Magisteri Teatre-Mag Poesia

Recull diversos poemes i fragments de la seva obra en prosa. També conté una nota biogràfica i comentaris sobre l'obra.

<http://magpoesia.mallorcaweb.com/novel.la-i-teatre/catala.html>

 WEB: Català a EPdLP

Nota biogràfica en castellà amb un text a El Poder de la Palabra.

<http://www.epdlp.com/escritor.php?id=1562>

 WEB: Víctor Català a Viquidites

Recull cites de diverses obres de l'autora.

https://lletra.uoc.eduhttps://ca.wikiquote.org/wiki/V%C3%ADctor_Catal%C3%A0

Biobibliografia

Biografia

 WEB: A la Viquipèdia

Biografia, obra i enllaços sobre l'autora al web de l'enciclopèdia lliure.

http://ca.wikipedia.org/wiki/Víctor_Català

 WEB: A la Hiperenciclopèdia

<http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0001810.xml>

 WEB: Perfil de l'autora

Repàs a la vida i la trajectòria literària de Víctor Català com a col·laboradora de la revista *CIVTAT, Ideari d'art i cultura* (1926-1928). Inclou 2 textos de l'autora.

http://www.civtat.cat/albert_caterina.html

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=18129&p_ex=V%EDctor%20Catal%E0&p_num=3/

http://www.edu3.cat/Edu3tv/Fitxa?p_id=26800

Bibliografia

 PDF: Guia bibliogràfica

Elaborada pel Centre de Documentació de l'Institut Català de les Dones.

http://dones.gencat.cat/web/.content/03_ambits/docs/cdoc_guiabib_caterina_albert.pdf

 WEB: Escriptors republicanes

Completa bibliografia de l'autora dins l'espai Escriptors republicanes. Inclou les seves obres, conferències i col·laboracions en premsa.

<http://filcat.uab.cat/gelcc/escriptors/autores/grans/a.html>

 WEB: Què hi ha a la Biblioteca de Catalunya

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Víctor Català / Caterina Albert a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autora/victor-catala-caterina-albert> >

http://cataleg.bnc.cat/search*cat/?searchtype=a&searcharg=Catal%C3%A0+V%C3%ADctor&sortdropdown=-&searchscope=13&searchscope2=13&SORT=D

 WEB: Què hi ha a les biblioteques universitàries catalanes (CCUC)

http://ccuc.cbuc.cat/search*cat/a?SEARCH=Catal%C3%A0+V%C3%ADctor&sortdropdown=-&searchscope=23

 WEB: Què hi ha a les biblioteques públiques

http://argus.biblioteques.gencat.cat/iii/encore/search/C__SV%C3%ADctor%20Catal%C3%A0__Orightresult__U1?lang=cat&suite=pearl

 WEB: Articles de l'autora (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Catal%C3%A0%2C+V%C3%ADctor&f=author&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=1&of=hb

 WEB: Articles sobre l'autora (Traces)

http://traces.uab.cat/search?ln=ca&p=Catal%C3%A0%2C+V%C3%ADctor&f=keyword&action_search=Cerca&c=Traces+%3A+base+dades+de+llengua+i+literatura+catalanes&sf=&so=d&rm=&rg=10&sc=0&of=hb

Comentaris sobre l'autora

Crítica

 WEB: Víctor Català a l'AELC

Inclou biografia, obra, premis, transcripció d'articles, fragments de la seva obra i enllaços.
<http://www.escriptors.cat/autors/albertc/>

 WEB: Víctor Català traduïda

Inclou un text introductori de Jordi Castellanos, a més de comentaris sobre l'obra, bibliografia i una selecció de textos traduïts. A Visat (PEN Català).
<http://www.visat.cat/traduccion-literatura-catalana/cat/autor/4/victor-catala.html>

 WEB: L'autora al Corpus Literari Ciutat de Barcelona

Biografia, enllaços i selecció d'articles sobre l'autora.
http://www.ducros.cat/corpus/index.php?command=show_news&news_id=3061

 WEB: Víctor Català a Veus de dona

Pàgina dedicada a l'autora dins la web d'Ainamar. Inclou biografia, tast de textos i una selecció d'enllaços.
<http://www.xtec.cat/~aribas4/literatura/dones/Catal%20superiorCatal%20.htm>

 WEB: Cent anys de *Solitud*

Carme Arnau aprofundeix en *Solitud*, en l'autora, el context i els personatges.
http://www.escriptors.cat/autors/albertc/pagina.php?id_text=1059

 PDF: Estudi de *La infanticida*

Article de G. Nichols on analitza, entre altres obres, *La infanticida*.
http://ies.berkeley.edu/pubs/workingpapers/OP-11-Cuatro_Denuncias.pdf

 WEB: Aspectes inèdits de Caterina Albert

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Víctor Català / Caterina Albert a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autora/victor-catala-caterina-albert> >

Actes de la I Jornades sobre la vida i obra de Caterina Albert.

[http://books.google.es/books?id=cvPGulUjxx0C&pg=PA47&lpg=PA47&dq="Aspectes+inèdits+de+Caterina+Albert+"&source=bl&ots=5FTI6U8pPh&sig=A6orx83LME4Qf-TL1xnPYnOR6rE&hl=es&ei=l9ubSuCqCZLe-QaP-JyPBA&sa=X&oi=book_result&ct=result&resnum=1#v=onepage&q=%22Aspecte s%20in%20C3%A8dits%20de%20Caterina%20Albert%20%22&f=false](http://books.google.es/books?id=cvPGulUjxx0C&pg=PA47&lpg=PA47&dq=)

 PDF: Caterina Albert, arqueòloga

Text d'Àngels Anglada sobre l'interès de Caterina Albert per la arqueologia i la relació amb la seva obra.

<http://www.raco.cat/index.php/AnnalsEmpordanesos/article/viewFile/93213/166677>

 WEB: Caterina Albert, enamorada de Girona

Article del periodista Emili Casademont que descriu la relació de Caterina Albert amb Girona.

<http://emilicasademont.blogspot.com/2009/08/caterina-albert-era-una-enamorada-de.html>

Diversos

 PDF: 'He estat, i sóc, una gran observadora'

Una entrevista de Baltasar Porcel a Caterina Albert publicada originalment a la revista *Serra d'Or* i recuperada amb motiu del 50è aniversari de la mort de l'autora. A l'*Ara Llegim* (23/01/2016).

http://projectetraces.uab.cat/tracesbd/ara/2016/ara_a2016m1d23p42sarallegim.pdf

 WEB: Any Caterina Albert

El 2016 es commemora el 50è aniversari de la mort de Caterina Albert i Paradís. Pàgina de l'Institut Català de les Dones amb informació i enllaços sobre l'autora.

http://dones.gencat.cat/ca/ambits/commemoracions/any_caterina_albert/index.html

 WEB: Caterina Albert, al Mapa literari català 2.0

Un projecte d'Endrets i Espais escrits. Inclou biografia i una ruta literària per l'Escala.

http://www.mapaliterari.cat/ca/mapa/espai/1100/caterina-albert-victor-catala/biografia?content_lang=ca&direct=true

 WEB: Auca de Caterina Albert

Auca escrita per Joan Vilamala i il·lustrada per Carles Roman i els alumnes de l'IES Pius Font i Quer, de Manresa, al web La paret de les auques. Amb suggeriments de treball.

<http://www.auques.cat/tot.php?auca=victor>

 WEB: Sobre la prosa modernista

Pàgina de LletrA dedicada a aquest gènere literari.

<https://lletra.uoc.edu/ca/genere/la-prosa-modernista/>

 WEB: Un dels Dotze mestres

Pàgina de LletrA sobre aquesta obra de Maurici Serrahima.

<https://lletra.uoc.edu/ca/obra/dotze-mestres-1972/>

Propostes didàctiques

Recursos

 PDF: Solitud a El gust per la lectura

Guia didàctica elaborada per Carme Vilà amb biografia i contextualització de l'autora, una anàlisi

Si vols citar aquesta pàgina...

Actualitat literària sobre Víctor Català / Caterina Albert a LletrA, la literatura catalana a internet (Universitat Oberta de Catalunya)

< <https://lletra.uoc.edu/ca/autora/victor-catala-caterina-albert> >

detallada de la novel·la i activitats de comprensió lectora.

<http://xtec.gencat.cat/web/.content/alfresco/d/d/workspace/SpacesStore/0020/07dde9d3-977e-434b-99c0-57db02bb1c39/solitudossier.pdf>

Interacció

 WEB: *Solitud*

Guia interactiva de lectura del departament d'Educació.

<http://www.edu365.cat/batxillerat/lectures/catalana/solitud/index.htm>

Viquilletra

 WEB: *Activitats sobre Solitud*

Recull les activitats sobre aquesta obra elaborades pels estudiants d'ESO i Batxillerat dins el projecte Viquilletra (Departament d'Ensenyament - UOC).

http://www.viquilletra.cat/Solitud_de_l%27autor_V%C3%ADctor_Catal%C3%A0

L'autora 2.0

A les xarxes

 WEB: *Any Caterina Albert, a Twitter*

[Tweets by Caterina Albert](#)

https://lletra.uoc.eduhttps://twitter.com/Caterina_Albert

 WEB: *Any Caterina Albert, a Facebook*

<https://lletra.uoc.eduhttps://www.facebook.com/caterinaalbert.paradis>
